

3 Kända ombyggnader, förändringar och underhållsarbeten

3.1 Källor och litteratur

Lewenhaupt, Carl-Gustaf, *Dokumentation av Cahmanorgeln i Lövstabruks kyrka*, 1997, i upplandsmuseets arkiv.

Orgelinventarium, Einar Ericis inventarium över bevarade klassiska kyrkorglar, nyttgivet av R. Axel Unnerbäck, Stockholm 1988. (Oi)

Unnerbäck, R. Axel, *Leufsta bruks kyrka, Upplands kyrkor 113, femte reviderade upplagan översedd av B. I. Kilström*, Uppsala 2000. (UK)

Vägvisare till kyrkorna i Uppsala län, Uppsala 1997 (VV)

Upplandsmuseets arkiv: Fotografier och handlingar i topografiska arkivet. (UM)

3.2 Kronologisk förteckning

Årtal	Händelse	Källa
1727	Kyrkan uppfördes och bekostades av familjen de Geer som ägde Lövstabruk.	VV s 116
1728	Det stora orgelverket byggdes och fullbordades av Johan Niclas Cahman	UK s 16
1735	Sakristian byggdes.	UK s 7
1736	Takets tegeltäckning byttes mot ny spåntäckning. Samtidigt tillkom prydnaderna på taket, klädda med förtent bleckplåt.	UK s 7
1748	Takkuporna är inte ursprungliga men de bör ha byggts före 1748 då kyrkan avbildas av Olof von Dahlin. På teckningen syns de fyra takkuporna.	UK s 8
1860	Lövstabruks kyrkogård anlades på initiativ av greve Carl de Geer.	UM
1874	En ny klockstapel byggdes i herrgårdsparken.	UK s 18
1895	En järnkamin sattes in i kyrkan, i nordvästra hörnet. I slutet av 1800-talet befann sig orgeln i obrukbart skick.	UK s 8 Lewenhaupt s 2
1911	Ett pedalharmonium togs i bruk i stället för Cahmanorgeln. Det placerades i ryggpositivstrukturen.	Lewenhaupt s 2
1933	Kyrkan renoverades. Det viktigaste syftet med renoveringen var att iståndsätta orgeln. Den renoverades av John Vesterlund, Lövstabruk, efter förslag av fil lic. Bertil Wester, Stockholm. Då återinsattes det magasinerade ryggpositivet. Pedalharmoniet från 1911 avlägsnades.	UK s 8 Oi s 189 Lewenhaupt s 2
1946	Orgeln reparerades av Bo Wedrup och Eric Dalin, Uppsala.	Oi s 190
1952	Riksantikvarieämbetet skriver till Byggnadsstyrelsen om att det enligt bröderna Moberg, orgelbyggare från Sandviken vilka restaurerat orgeln i Lövstabruks kyrka, finns trämaskangrepp i orgeln. Trämask ska även ha noterats i byggnadens golv. Byggnadsstyrelsen uppmanar, i en skrivelse, församlingen att inkomma med rapport om hur stora angreppen är och vilka åtgärder som vidtagits.	UM
1961	Byggnadsstyrelsen godkänner förslag till restaurering av kyrkan upprättat av arkitekt Jörgen Fåk.	UM

1962-63	En större restaurering genomfördes enligt förslag upprättat av arkitekten Jörgen Fåk, Stockholm. Den omfattade utvändig omputsning och omläggning av takspånen samt dränering. Kyrkan målades om invändigt och den fasta inredningen rengjordes. Elektrisk värmeledning installerades och kakelugnen i sakristian samt järnkaminen i kyrkan revs. Ny skåpinredning byggdes i sakristian och det gamla skrudskåpet från 1745 flyttades till pastorsexpeditionen. Konserveringsarbetena utfördes av konservator Gösta Lindström, Stockholm. Snickeriarbetena utfördes av Gotfrid Skytt, Lövstabruk.	UK s 8
1963-64	Orgeln restaurerades av Marcusen & søn, Åbenrå, Danmark.	Oi s 190
1981	Anticimex erhöll Riksantikvarieämbetets tillstånd till sanering av angrepp av strimmig trägnagare i kyrkbänkarna.	UM
1985	Riksantikvarieämbetet lämnar tillstånd till brottsförebyggande åtgärder i form av dokumentation och märkning av inventarier.	UM
1990	Länsstyrelsen i Uppsala län beviljar tillstånd till rivning av ekonomibyggnaden vid Lövstabruks kyrkogård samt till uppförande av en ny ekonomibyggnad. Riksantikvarieämbetet meddelar församlingen att man avser att dokumentera orgeln genom fotografering och uppmätning.	UM UM
1993	Förslag till nytillverkning av staket runt kyrkogården upprättas av arkitekt SAR Björn Nilsson, Öregrund.	UM
1994	Utvändig restaurering genomfördes enligt förslag av arkitekt SAR Björn Nilsson, Öregrund. Spåntaket lades om med tjärdoppade spån, takkuporna med fönster renoverades, fönstren omblyades och helrenoverades, fasaderna kalkputsades och avfärgades med järnvitriol. Även portarna renoverades. Lyktstolparna i smide framför entrén tillkom.	UK s 8
1996	Länsstyrelsen skrev ett beslut om tillstånd till installation av nya bänkvärmare i kyrkan.	UM
1997	Dokumentationen av Cahmanorgeln, som utförts av orgelkonsulten Carl-Gustaf Lewenhaupt, redovisades i en rapport.	UM
1998	Ett restaureringsprogram för orgeln upprättades av orgelkonsult Carl-Gustaf Lewenhaupt och Axel Unnerbäck från Riksantikvarieämbetet.	UM
2000	Sakristian renoverades enligt förslag upprättat av arkitekt SAR Björn Nilsson, Öregrund. Golvbjälklaget renoverades och ny skåpinredning för textilier mm tillverkades. Befintliga skåpdörrar bibehölls.	UM
2003	Länsstyrelsen i Uppsala län gav tillstånd till konservering och restaurering av måleri på Cahmanorgeln och läktaren, enligt förslag upprättat av konservator Hans Peter Hedlund.	UM
2003-2004	Tillstånd för ändringar på orgelläktaren beviljades av Länsstyrelsen inför den planerade restaureringen av Cahmanorgeln. Ändringarna utfördes 2004.	UM
2003	Länsstyrelsen gav tillstånd till restaurering av Cahmanorgeln enligt restaureringsprogrammet från 1998.	UM
2004	Lövstabruks klockstapel restaurerades enligt åtgärdsprogram upprättat av arkitekt SAR Björn Nilsson, Öregrund.	UM
2005	Takdekorationerna på kyrkan restaurerades. Orgeln restaurerades av Åkerman & Lund. Läktarpelarna återfick sin ursprungliga rödaktiga färg, det utfördes av Fredrikssons måleri, Vidbo. Hans Peter Hedlund från Riksantikvarieämbetet konserverade orgelfasaden.	UM

2006	Förändring och förstärkning av belysningen i kyrkan utfördes enligt förslag upprättat av Stefan Wiktorsson, Ljusdesign Gävle.	UM
2006	Länsstyrelsen gav tillstånd till uppsättande av ny skylt vid kyrkans entré.	UM
2006	Dokumentation av 2005-2006 års restaurering av Cahmanorgeln upprättades av Åkerman & Lund orgelbyggeri AB.	UM

Förteckningen är upprättad i juni 2008